

Kuuromykkäin

HELSINGIN KUUROMYKKÄIN YHDISTYS.

N:o 4.

Mikkelissä

lehti.

1:nen vuosikerta.

Kesäkuulla 1896.

Tilaushinta: 1 mrk. vuodelta. Lehti lähetetään samasta maksusta tilaajille.

Toimittajat: **O. Wichmann.** *Mikkelin kuuromykkäin-*
koulun johtaja. **K. Reponen.** *Mikkelin kuuromykkäin-*
koulun opettaja.

A. Eliel Nordman.

Turun kuuromykkäinkoulun johtaja, pastori A. Eliel Nordman on syntynyt 29 p. heinäkuuta v. 1851 eteläpohjanmaalla Vörån pitäjässä. Hänen isänsä oli rovasti C. J. A. Nordman. Pastori Nordman kävi ensin koulua Wasassa ja tuli yli-

oppilaaksi v. 1870. W. 1877 vihittiin hän papiksi Turussa ja määrättiin kappalaisen apulaiseksi Ilmajolle. Sittemmin työkenteli hän pappina Lappfjärdin pitäjässä ja Turussa sekä kouluopettajana Turun lyseossa. W. 1881 määrättiin pastori Nordman toimittamaan johtajan virkaa Turun kuuromyk. koulussa. Vuosina 1884 ja 1885 hän myös ahkerasti opetti Turun Sunnuntaikoulussa. Wuodesta 1886 on pastori Nordman ollut Turun tarkka-ampujapataljoonan pappina. Kesällä vuosina 1882, 1884 ja 1893 oleskeli hän ulkomailla, Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa, Saksanmaalla ja Sveitsissä, matkoilla tutkien kuuromyk. opetusta ja kasvatusta. Piispa Alopæus'en kuoltua on pastori Nordman matkustellut ympäri Suomen pitäen jumalanpalveluksia kuuromykyille ja on laskenut heitä Herran Ehtoolliselle. Opettajana ja pappina on hän tullut rakkaaksi monelle sadalle Suomen kuuromykykälle.

Kuuluajan muisto.

Kuuromykyän kirjoittama runo.¹⁾

Suomensi K. E. K.

*Sua muistan, rakas koulutalo vielä,
Sua ikävöitsen, seutu hiljainen.
Niin hurskast' on ja hauskaa elo siellä,
Sit' usein kaivannut oon murhemiellä,
Kun yksin maailmalla harhailen.*

*Se oli ihmeellinen rauhan paikka;
Ei elon myrskyt sinne saapuneet.
Niin armahasti riensi siellä aika.
Ja tuntui, kuin ois meille ihme, taika
Niin paljo uutta siellä neuvoneet.*

*Sä, vesikaivo, puiston partahalla
Oot muistossani hyvin säilynyt.*

¹⁾ Tämän runoelman on kirjoittanut eräs kuuromykykä kaivertaja Eugen S., joka on kotoisin Sveitsistä. Hän on nykyään 34 vuotias mies ja on kirjoittanut runoelmia kokonaisen kirjan, joka on painettu 3 vuotta sitten.

*Kuink' usein olet meitä kirkkahalla
Vedelläs virkistänyt raikkahalla
Ja kuvamme kuink' usein näyttänyt!*

*Sua, leikkikenttä, jota varjoaapi
Puut tuuheat, sua riemuin tervehdän.
Se monet ilot mulle muistuttaapi,
Ja onni, jos mun kunne kulettaapi,
En vertaistasi löydä missäkään.*

*Ja koulun valoisat ja pyhät huoneet —
Ne mielessäni säilyy ainiaan.
Ne monta tietoa on mulle tuoneet
Ne kielen lahjan mulle ovat suoneet.
Niit' unhottaa en voisi milloinkaan.*

*Se talo täynnä oli tuttavia
Ja rakkautta loppumattomiin.
Siell' oli kaihon, tuskan huoltajia,
Ja aina lohdun, rauhan antajia.
Siks' muistoistani on se ihanin.*

*Sun vertaas, vanha herra¹⁾, en oo nähnyt.
Niin harras olit hyvä, herttainen.
Siit' on jo monet vuodet vierähtänyt,
On rauhan saanut henkes värähtänyt.
Sua isänänsä lempi jokainen.*

Kuuromykykä Iida Jokela.

Alajärvi on laaja pitäjä Pohjanmaalla. Siellä on nyt kirkkoherrana rovasti Jonathan Johansson. Hän on hyvä mies ja hyvää, vanhaa, appissukua. Hänen isä-vainajansa oli pappi, hänen ainoa poikansa on myös pappi ja hänen kolme veljeänsä ovat kaikki pappia. Yksi näistä veljistä on Kuopion hiippakunnan piispa. Rovasti Johansson rakastaa seurakuntaansa. Hän rakastaa seurakunnassa niitäkin, jotka eivät koskaan hänen saarnaansa kuule, eivät rippikoulua käy eivätkä ilman kouluopetusta Herran Pyhän Ehtoollisen armoa ja siunausta ymmärrä. Rovasti Johansson tiesi, että kaukana erämaassa,

¹⁾ Tässä tarkoitetaan Wilhelm Daniel Arnoldia, joka oli johtajana siinä koulussa, jossa tämän runoelman tekijä, Eugen S., on käynyt.

köyhässä torpassa kasvoi kuuromykkä tyttö. Tämän tytön nimi oli Iida Jokela. Kouluissa teille kyllä kerrotaan halla-öitten tuhotöistä, nälkävuosien kurjuudesta rakkaassa Suomenmaassamme, mutta harvat kai teistä itse ovat kärsineet tätä. Iida Jokela oli sen kokenut, hätäleipää syönyt, sillä syysöinä halla usein hiipi yli seudun ja vei köyhän torpan viljan. Mutta vanhemmat kärsivät, panivat luottamuksensa Jumalaan, rukoilivat ja tekivät ahkerasti työtä. He opettivat lapsensa tekemään samalla tavalla. Se on oikein, ja Jumala olikin heille vuosi vuodelta voimallinen, suuri auttaja, niin etteivät nääntyneet, sortuneet. Lehmät, jotka he aina koettivat hyvästi ruokkia ja hoitaa, olivat heidän paras omaisuutensa. Näin hallanarassa Jokelankin torpassa elettiin, tultiin toimeen. Rovasti Johansson rupesi puhumaan: „Kuuromykkä Jokelan tytön, Iida raukan! pitäisi päästä kouluun“. Mutta Iidan vanhemmilla ei ollut ensinkään rahoja tyttärensä kouluttamiseksi. Kuuromykkäin koulut ovat niin harvat ja kaukana, matkarahoja tarvitaan, elatusrahoja tarvitaan, vaatteita tarvitaan. Rovasti Johansson puhui lempeästi kuntakokouksessa Iida raukan puolesta Alajärven kunnan parhaille miehille. Hän sanoi: „Kuuromykkä ilman opetusta ei tiedä paljon mitään Jumalasta, ei voi kiusauksia voittaa, ei ymmärrä työllä elättää itseänsä. Antakaa köykälle kuuromykkätytölle koulurahoja kunnan kastasta!“ Seurakunta suostui tähän hyvään pyyntöön. Iida Jokelalle pyydettiin kirjallisesti sijaa Hefata kouluun, jossa lyhyen ajan kuluessa koetettiin antaa vanhemmille kuuromykille opetusta. Hefata koulu oli ennen ollut Huittisissa Satakunnassa, mutta Iida Jokelan kouluajana se oli muutettu Hauholle Hämeeseen. Syyskuussa vuonna 1892 Iida Jokela pääsi kouluun. Alajärveltä Hauholle oli pitkä matka. Katso Suomenmaan karttaa! Vanhemmat toivat Iidan Alavuuden asemalle, rautateitse hän tuli Tampereen kaupungin lävitse Parolan asemalle, siellä oltiin kolmella hevosella vastaanottamassa, sillä samana päivänä tuli muitakin kuuromykkiä Hauholle, ja kahden penikulman ajettua he yöllä tulivat perille. Aamulla Iida vielä oli ollut Alavuudella. Näin pitkiä matkoja voi meidän aikanamme yhdessä päivässä matkustaa. Iidalla ei ollut isoa, painavaa vaatearkkia, mytynen vain kädessä. Kotona hän ei paljon oppinut eikä hyväpäinen ollutkaan. Kivulloinen hän myös oli ollut lapsuudesta saakka, selkä oli kasvanut vääräksi. Jumala antaa toisille vilkkaan, hyvän ymmärryksen, kauneutta ja varallisuutta, toisille vähäisempiä lahjoja. Aläpäs ylpeile, jos Hän on suonut sinulle paljon hyvää, äläkä mu-rehdi, jos Hän on antanut sinulle vähemmän lahjoja! Jumala ei katso ulkonaisiin lahjoihin. Hän katsoo sydämmeen. Iida

Jokelalla oli nöyrä sydän, rehellinen, ahkera, rauhallinen luonto. Kyllä hän tehtävänsä teki, oppia koetti. Keväällä 1893 hän läksi kotia, syksyllä suurella ilolla palasi kouluun ja Kesäkuun 8:nä p:nä 1894 Hauhon kirkossa juhlallisesti laskettiin Herran Pyhälle Ehtoolliselle. Se oli Hefata-koulun viimeinen rippijuhla ja kuuromykkiä rippioppilaita oli silloin kahdeksantoista. Vähää ennen oli valokuva otettu näistä oppilaista, sillä opettajat tahtoivat kaikkein rakkaitten oppilaitten valokuvat muistoksi. Emme silloin aavistaneet, että jo pian yhden näistä tuli muuttaa tämän maailman matalista majoista Herran korkeaan juhlasaliin taivaasen. Keväällä 1895 oli Iida Jokelan terveys ruvennut heikkonemaan, voimat vähenivät ja kesällä hän hiljaa vaipui kuoleman uneen omassa kodissansa Alajärvellä, rakkaitten vanhempain ja sisarustensa piirissä. Useasti ja iloisesti hän oli kertonut kouluajastansa, kouluopetuksesta, ja vielä sairaudensakin aikana sanonut, että hänen mielensä teki lähteä opettajia katsomaan ja toveriansa tervehtimään. Jumala on niin ihmeellinen kylväjä. Hänen sanansa oli langennut hyvään maahan vähälahjaisen, halvan kuuromykkätytönkin sydämeen ja siellä kantanut runsaan hedelmän ijan-kaikkisuutta varten. Tätä hedelmää halla ei vie, tuuli ja rae-sade ei kaada. Iida Jokela on nyt lunastettu, pelastettu Jesuksen ystävä taivaassa. Hänen hautajaispäivänensä hyvä ro-vasti Johansson piti raamatunselityksen, puhuen lämpimiä sa-noja vainajan muistoksi, muitten kehoitukseksi.

Iida Jokela oli, minun tietääkseni, ensimmäinen Hefata koulun oppilas, joka elämänsä vaelluksen näin lopetti. Kuuromykkäin lehden kautta täten lähetän hänen viimeiset tervehdyksensä hänen ystävillensä ja muille kuuromykille. Suokoon Jumala meille kaikille toinen toisensa perästä onnellisen yhtymisen taivaassa!

Jyväskylässä Pääsiäispäivänä v. 1896.

Helena Luoma.

Turusta.

Turun koulusta laskettiin seuraavat oppilaat Herran pyh. ehtoolliselle toukokuun 17 päivänä: *Eva Augusta Maria Gronenberg*, synt. $24/12/79$, Turusta. *Gerda Elisabet Ahlqvist*, synt. $24/3/78$, Pernaajasta. *Amanda Maria Oinasvuori*, synt. $16/4/78$, Lundo'sta. *August Edvard Wirtanen*, synt. $28/4/80$, Kus-tö'stä. *Berta Aleksandra Ingrén*, synt. $7/10/78$, Turusta. *Fredrik Alfred Forssell*, synt. $18/7/80$, Nagus'ta. *Hulda Mathilda Johans-*

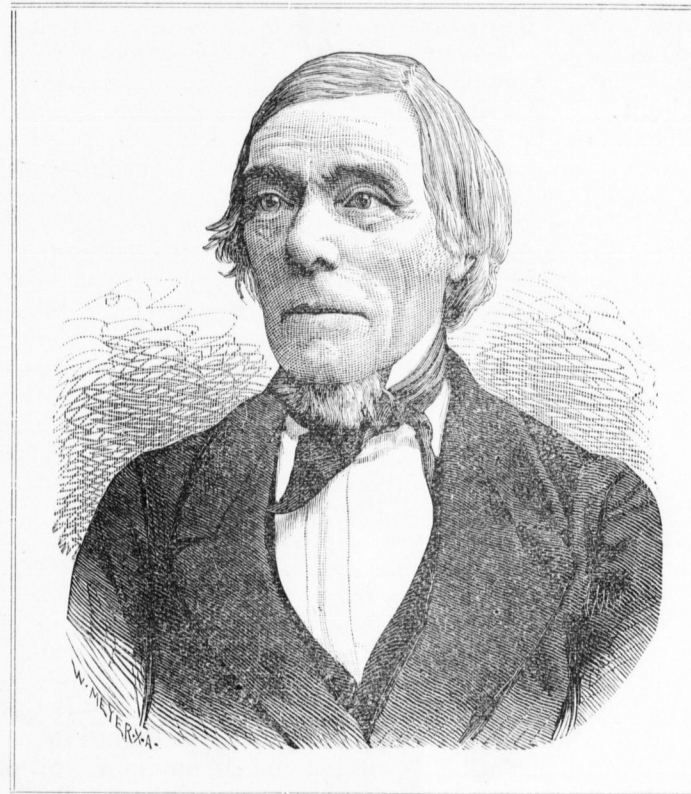
son, synt. $13/3$ 80, Turusta. *Ida Maria Domander*, synt. $8/8$ 78, Pernaajasta. *Agnes Saida Nöjd*, synt. $16/5$ 79, Pernaajasta. *Teodor Alexander Stenros*, synt. $7/9$ 79, Turusta. *Johan Alexander Valenius*, synt. $27/4$ 78, Kaarinasta. *Fanny Karolina Sirén*, synt. $29/11$ 80, Tampereelta. *Johan Felix Helin*, synt. $14/1$ 79, Tampereelta. *Karl Johannes Ahlman*, synt. $20/6$ 80, Keuruulta. *Gustaf Viktor Sarlin*, synt. $30/5$ 80, Martin pitäjämästä. *Alina Sofia Pihlaja*, synt. $2/10$ 78, Storåin pitäjämästä. *Johan Herman Leiuuan*, synt. $5/3$ 80, Längelmäeltä. *Ainanda Maria Alitalo*, synt. $14/3$ 78, Brunkkalasta. *Cerialia Gustafva Karlsson*, synt. $12/9$ 79, Vårdöstä. *Johanna Josefina Peltola*, synt. $16/2$ 78, Pesarista. *Alina Alexandra Aaronintytär*, synt. $21/4$ 78, Lieton pitäjämästä. *Irene Sofia Aadolfintytär*, synt. $30/10$ 78, Turusta. *Hulda Johanna Kalsdotter*, synt. $23/6$ 79, Pargaalta. *Prans Oskar Alhaisi*, synt. $11/11$ 78, Loimijoelta. *Juho Saukkonen*, synt. $17/5$ 64, Siikajoelta. *Maria Johanna Kaatiala*, synt. $19/7$ 77, Kuortaneelta. *Maria Rintamäki*, synt. $17/5$ 78, Kuortaneelta. *Fanny Lydia Grönlund*, synt. $17/1$ 78, Kiikaisista. *Juho Bernhard Wiitanen*, synt. $2/5$ 79, Uudeltakirkolta. *Amanda Stamm*, synt. $7/5$ 76, Sysmästä. *Paulina Johanson*, synt. $24/3$ 75, Tampereelta. *Abram Arvid Koukkumäki*, synt. $7/8$ 79, Pihlajavedeltä. *Alexandra Karolina Kylä-Uotila*, synt. $24/9$ 76, Pöytyäältä. *Ida Wilhelmina Lammi*, synt. $11/8$ 66, Keuruulta. *Viktor Teodor Kulmanen*, synt. $9/6$ 78, Alastarosta. *Maria Koopeli*, synt. $6/11$ 78, Loimijoelta. *Amalia Hankikangas*, synt. $10/8$ 79, Hankajoelta. *Ida Josefina Lundqvist*, synt. $6/10$ 79, Riminton pitäjämästä. Yhteensä 38 oppilasta. Lauvantaina 16 p. toukokuuta pastori A. Eliel Nordman päästi oppilaat ripille Turun tuomiokirkossa ja seuraavana päivänä Herran pyhälle ehtoolliselle samassa Herran huoneessa. Juhlallisuuksiin oli saapunut 104 vanhempaa kuuromykkää. Kesäkuun 14 päivä tapahtuu jumalanpalvelus ja Herran pyhä ehtoollinen kuuromykkille Porissa. Milloinka jumalanpalvelus pidetään Helsingissä kuuromykkille ei vielä (kun tätä kirjoitetaan) ole määrätty, vaan luultavasti se tapahtuu jo toukokuun 31 päivänä.

Turun kuuromykkäinseura aikoo viettää 10-vuotista muistojuhlaa kesäkuun 22 päivänä.

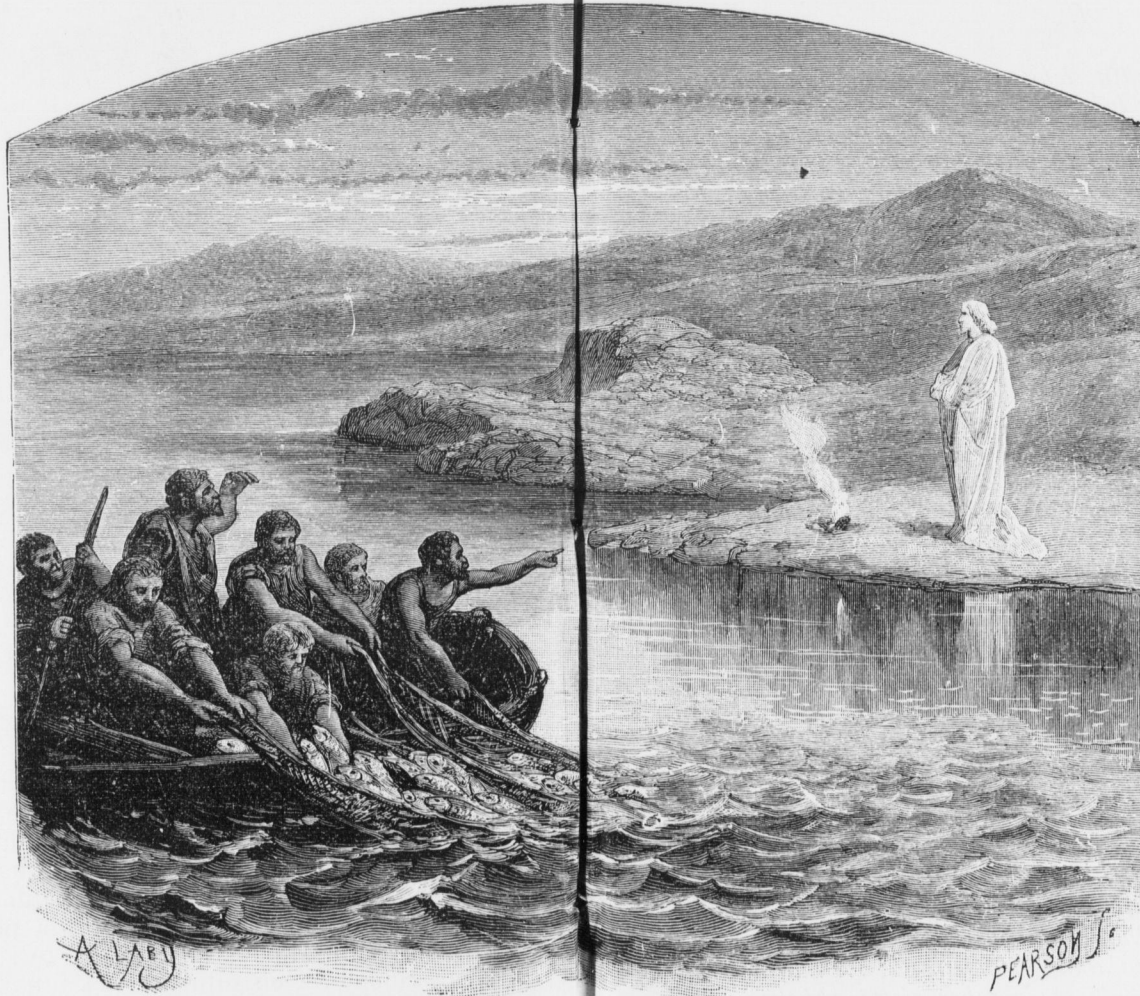
Elias Lönnrot.

(Muotokuvalla).

Suomen kansassa on aina laulettu vanhoja suomalaisia runoja eli lauluja. Näitä vanhoja runoja on moni suomalainen mies kerännyt, vaan ei kukaan niin ahkerasti kuin suomen-

kielen professori (yliopiston opettaja) *Elias Lönnrot*. Hän kulki ympäri Suomen maata, varsinkin niissä seuduissa, missä hän tiesi että vanhoja runolaulajia löytyi. Hän pani laulut muistiin, kirjoitti niitä paperille, ja yhdisti ne kaikki isoon kirjaan, jonka hän nimitti *Kalevalaksi*. Toiset runot taas, joissa kansa lauloi olojaan ja surujaan keräsi hän *Kantelettareesen*, joka sai nimen kanteleesta, Suomalaisten vanhasta kielisoittimesta. Paitsi tätä kokosi hän suomalaisia sananlaskuja ja arvoituksia, kirjoitti monta opettavaista virttä ja painatti monta hyödyllistä kirjaa. Niin Elias Lönnrotista tuli yhdeksi niistä miehistä, joista Suomelle on ollut suuri kunnia. *Kalevala* tuli ensikerran painosta v. 1835. Siinä on 50 pitkää runoa. Se sisältää kertomuksen Suomen kansan muinaisista (entisistä) sankareista ja heidän elämästään. Me luemme siinä vanhasta, viisaasta runolaulajasta *Wänämöisestä*, urhoollisesta seppä *Ilmarisesta*, nuoresta *Lemminkäisestä*, kovaonnisesta *Kullervosta*, y. m. — Lönnrot kuoli Sammatissa, Uudella maalla, v. 1884.

Joh. evank. 21 luku 3 v.—13 v.

Kirjeitä kuuromykiltä.

I.

Pori 18/4 96.

Tämän kuuromykkäin lehden kautta tahdon ilmoittaa teilla rakkaille kuuromykille lukijoillemme että sunnuntaina Huh-tikuun 12 päivänä vuonna 1896 rupesin raittius-seuraan ja Ju-malan avulla tuovuin käyttämästä minkäänlaisia väkijuomia ja nyt olen pysyvä elämäni loppuun asti siivona ja raittiina. Ke-hoitani siis raittius-seuraan muitakin kuuromykkiä ottamaan osaa ja raitista siivoa elämää viettämään.

Toverillisella ystävyydellä
Kustaa Fredrik Kiiimala.

II.

Pori 18/4 96.

Saan ilmoittaa teille rakkaille k:mykille lukijoille, niin tutuille kuin tuntemattomillekin että asun tätä nykyä Porin maa-seurakunnassa Aittaluodon kruunun maalla vanhempieni luona, vaikka se tuntuu mielestäni kovin pahalta että vielä tällä ijäl-läni olla vanhempieni rasituksena, mutta se täytyy minun tehdä sillä en voi itselleni toimittaa mitään parempaa paikkaa, vaikka olen koettanut, mutta turhaan. Mutta suvella on minulla hyvää ansiota tuottava työpaikka Toukokuusta Lokakuuhun asti; mutta sellainen työ on minusta vaarallista, kun viime syksynä syys-kuun 21 päivänä loukkasin itseni niin pahasti että täytyi maata sairaalassa 2 kuukautta ja vanhempi sisareni myös loukkasi jal-kansa poikki ja pysyi 5 viikkoa vuoteen omana. Mutta nyt olemme taas Jumalan kiitos tulleet ihan terveiksi. Minun on niin kovin ikävä kaikkia tovereitani, joita en ole nähnyt vuiteen vuoteen. Ellei lukijani tunne nimeäni niin ilmoitan olevani Huittisten k:mykkäin koulun entinen oppilas. Toverini Viktor Vin-terqvist on työssä Seikun sahassa joka päivä. Hänen äitipuolen-sa kuoli v. 1894 Syyskuulla ja hänen vanha isänsä elää vielä; niin myös toverini Kustaa Rajamaa on usein käynyt täällä. Hän asuu Kullaan Ahmauksen kylässä ja tekee siellä ahkeraa suu-tarin työtä. Minä menen ensi suvena Huittisiin katsomaan entisiä koulutovereitani. Minä olen kuullut että minun niin sano-mattomasti hellästi rakastetut opettajani ovat katkiki hajonneet Huittisista, joista A. Ekholm on Sortavalan seminaarissa, Hilda

Mutikala Hauholla ja Pastosi E. Luoma rouvineen on Jyväskylä-n k:mykkäinkoulun opettajana; saan tämän kautta tervehtiä heitä. Paljon terveisiä kaikille lukijoille, jotka rakastavat k:myk-kiä. Vielä voin mainita tässä pienen kertomuksen Teille rakas opettajamme Helena Luoma ja johtajamme Pastori Luomalle että minulla ja luullakseni teilläkin aina muistossa pysyvä ja kiltti ystäväni Hilma Kivinen eli Hagbrinck, joka tähän asti on asunut Porin kaupungin 6 osassa, on muuttanut Reposaarelle sisarensa tykö. Hänen vanha isänsä kyllä elää vielä ja asuu Porissa. Teille myöskin ilmoitan että täällä on paljon kuuro-mykkiä he ovat kaikki hyviä ja siivoja. Yöviläisen lapsetkin voi-vat hyvin; he ovat myös tilanneet „Kuuromykkäin lehden“ minä olen käynyt heitä katsomassa ja he käskvät tervehtiä Teitä. Paljon terveisiä Stiina Hildenille sekä kaikille kuuromykille kai-killta täällä asuvilta entisiltä oppilailtanne. Ystävyydellä
Hilma Suurva.

III.

Längelmäellä 27/4 96.

Nyt minä lähestyn kuuromykkiä koulun toveriani ja tuttaviani tervehtimään kunnioituksella ja ystävyydellä. Minä luin Aamulehdestä, että ensi vuoden alusta ilmestyy „Kuuro-mykkäin lehti“. Minä olen tilannut „Kuuromykkäin lehden“ it-selleni. Olen saanut tilata sen rouva Luoman kautta. Rouva Luoma on kuuromykkäkoulun opettajatar Jyväskylässä. Kaikki kuuromykät tulevat iloisiksi, kun he saavat lukea omaa lehti-änsä. On parempi lukea Kuuromykkäin lehdestä Jumalan sanaa, sentähden että siitä ymmärtää helposti. Minä olen syntynyt Län-gelmäen pitäjän Vilkkilän kylässä. Nyt minä olen 18 vuoden vanha. Minä olen päättynyt kuuromykkäkoulun läpi vasta vuonna 1894. Minä olen käynyt kuuromykkäkoulua 7 vuotta Turussa. Minun vanhemmat eivät eläneet täällä Längelmäellä. Minulla oli hyvin ikävä kun vanhemmat kuolivat. Isäni oli koneen hoitaja. Äitini rupesi kauppiaksi, k:n jäi leskeksi. Mi-nun tätini hoitaa nyt taloa, kauppuapuotia ja lapsia. Minulla on 2 veliä nimittäin Hannes ja Elis Joosef Eliänder. Hannes meni Keurun Mänttään. Hän tulee kauppa palveliaksi. Elis kävi kansakoulua täällä Längelmäellä. Minä olen muuttanut Tampereelle Längelmäeltä. Tampereella minä opin piirustamaan ja leikkaa-maan kuvia veistämälle herra Nikanderin johdolla. Näin minä tulen puunleikkaajan oppilaaksi. Minä olen tehnyt työtä Tam-pereen „Urkuri harmoni tehtaassa“. Nyt minä en työskentele siellä. Tampereella löytyy useita kuuromykkiä. Kuinka ikävää

on minulla kun olen puhumaton enkä kuule. Minä en tiedä mitä Jumala tarkoittaa että hän on tehnyt minun mykäksi. „Mutta mykkäin kieli pakahtuu kerran kiitokseen Jumalalle“. Minä muistan Turun kuuromykkäkoulun opettajia ja opettajattaria. Paljon terveisiä minulta Frans Lindströmille, koulutovereilleni, Opettajille ja Opettajattarille Turussa. Jumalan haltuun!

Armas Jeremias Eliander.

Pieniä ietoja.

— „Kuuromykkäin lehden“ tilaajat. Koska useat kuuromykkät ovat pyytäneet meitä julkaisemaan lehden tilaajat, niin luemme ne tässä: A. Tallroth kuuromykkä, Helsinkiin 17 kappaletta; johtaja A. E. Nordman kuuleva, Turkuun 15 kpl.; Frans Lindström kuuromykkä, Turkuun 13 kpl.; puuseppä Joh. W. Rosenvall kuuromk. Poriin, 15 kpl.; Gab. Attila kuuromyk., Tampereelle 5 kpl.; Porvoon k. mykkäkouluun 8 kpl.; Kuopion kuuromyk. kouluun 11 kpl.; kuuromyk. opett. Helena Luoma kuuleva, tilannut useille kuuromykille Jyväskylään, 55 kpl.; Aleksander Puolakka kuuromykkä, Wiipuriin 6 kpl.; johtajatar A. Hellström kuuleva, Kuopioon 5 kpl.; kuuromyk. opett. Maria Sundvall kuuromykkä, Eurajoelle 5 kpl.; perämies M. Reponen kuuleva, Wiipuriin 1 kpl.; valtiopäivämies Vilho Penttilä kuuleva, Koivistolle 1 kpl.; Helena Reponen kuuleva, Koivistolle 1 kpl.; J. Reponen kuuleva, Johannekseen 1 kpl.; opett. Hilda Akerstedt kuuleva, Porvooseen 2 kpl.; kansak. opett. Hilda Arpiainen kuuleva, Hirvensalmelle 1 kpl.; Antti Korhonen kuurom., Karttulaan 1 kpl.; Hanna Hök kuurom., Karttulaan 1 kpl.; johtajatar Anna Heikel kuuleva, Pietarsaareen 1 kpl.; Ilmajoen postitoimistoon 2 kpl.; Johannes Halonen kuurom., Iisalmelle 1 kpl.; johtaja Kust Killinen kuuleva, Kuopioon 3 kpl.; Greta Suonvieri kuurom., Pyhäjoelle 1 kpl.; kuurom. opett. J. Hipeli kuuleva, Inkerinmaalle 1 kpl.; Joseppi Helenius kuurom., Kuhmalahti 1 kpl.; neiti Hilma Saukko kuuleva, Sortavalan 2 kpl.; Kaarlo Kiihti kuurom., Nakkila (Porin rautatie) 1 kpl.; Cecilia Schoultz kuurom., Pietariin 1 kpl.; neiti Selma Granstedt kuuleva, Helsinkiin 1 kpl., rouva M. Tojkander kuuleva, Porvooseen 1 kpl.; Ebba Tornberg kuurom., Ouluun 1 kpl., kuurom. opett. Naima Hermanson kuuleva, useille kuuromykille Mikkelin 6 kpl.; kansak. opett. Antti Korhonen kuuleva, useille kuurom. Karttulaan 3 kpl.; opett. Emil Pesonen kuuleva, Otavan asemalle Mikkelin pitäjääsen 3 kpl. — Seuraavat henkilöt ovat kaikki tilanneet yhden kappaletta kuurom. Aatami Pulkonen Peksämäelle, kuurom. Ida Ruuska Kiuruvedelle, kuurom. F. E. Salonen Taivassaloon, kuurom. neiti E. Elfvång Ouluun, professori Rich. Fallin kuuleva, Helsinkiin. Seuraavat Mikkeliläiset ovat tilanneet kukin 1 kpl.: lehtori F. H. Alopæus, tohtori A. H. Lindholm, neiti L. Gederhvarf, johtajatar Naima Hermanson, pormestari G. P. Alopæus, pastori V. A. Markkula, tohtori Hällström, neiti S. Helenius, kauppi. D. Pulkkinen, kenraali R. Savander, ruununvouti O. Sahlstén, kauppi. A. Manninen, neiti H. v. Fieandt, rouva Westerholm, insinööri G. v. Fieandt, neiti Naima Poppius, neiti Adèle Wessberg, neiti A. Devedelaz, neiti O.

Stenius, lääninkamreeri M. Ingman, apleekari C. Grenman, provisorii Kotehmainen, läänin registraattori A. Pesonen; seuraavat Mikkelin kuuromykkäkoulun oppilaat ovat lehteä tilanneet: Wille Lindqvist, Kustaa Rahkola, Iisakki Karhu ja Fabian Harsu; ynnä provisoori F. Wichmann kuuleva, Kristiinan kaupunkiin sekä samaan kaupunkiin suutarin leski Katarina Martell, insinööri L. W. Pitkänen kuuleva, Kaskisen kaup., insinööri Reinholm kuuleva, Närppiöön, Otto Reinikainen kuurom. Kuopion pitäjään, Ingrid Lönnberg kuurom. Porvooseen, ja Kemun postitoimistoon 1 kpl.; Maanviljelijä Krist. Hörkkö Johanneksen pitäjä 1 kpl.; Sokeain koulun johtaja pastori K. Lyytikäinen Kuopioon 3 kpl.; palvelia Mikkelissä Alma Lindqvist 1 kpl.; Kuuromykkäoppilaat Mikkelissä Hilda Lähdenoja, Jalmar Nummelin ja Juho Teräväinen kukin 1 kpl.; lautamies J. Ratio ja kunnan esimies Job Peusa Koivistolta kumpikin 1 kpl. Yhteensä on nyt lehteä tilattu 251 kappaletta. Toivomme että tilaajain lukumäärä yhä edelleen lisääntyy, kun kukin kuuromykkä ja kuulevatkin koettavat saada uusia tilaajia lehdelle.

— Erkanavia kuuromykkäin opettajia. Kevät tuhuhauden päätyttyä, tulevat opettaja D. F. Hirn ja opettajatar A. Schalberg erhaamaan toimestaan. Edellisen tulee saamaan lakkautuspalkkaa vuosittain 3,000 markkaa ja jälkimäinen 2,200 markkaa. Hra Hirn on 62 v. vanha ja opettanut k:mykkiä 32 vuotta. Neiti Schalberg on 69 vuotta vanha ja opettanut k:mykkiä 35 vuotta.

— Inkerinmaan yksityisen kuuromykkäkoulun ensimmäinen opettaja Hra Juho Hipeli on kejs. senatilta pyytännyt päästä opettajaksi Suomen valtion kuuromykkäkouluihin.

— Tietoja kuuromykkästä. Lappeenrannassa asuu Kuopion koulun entinen oppilas kirjapainontaituri Viktor Harald Turun koulun läpikäyeyt Maria Martell asuu äitinsä luona Kristiinan kaupungissa. Turussa asuvat, paitsi ennen mainitut seuraavat kuuromykkät: Neiti Matilda Melander ja Charlotta Forsman kotoisin Helsingistä; puusepänkisälli Matti Viktor Mattsson syntynyt Taivassalossa; suutarinsälli Karl Maurits Börman Westanfjärdistä; suutarin vaimo Hedvig Maria Girs Tyrväältä; suutarinsälli Karl Johan Karlson; puusepänisälli Johan Gustaf Arvela Porista; savitehtailia Frans Emil Henriksson syntynyt Kaarinassa ja hänen vaimonsa Muria Wilhelmina omaa sukua Grönholm asuvat Pöytäällä; puusepänisälli Johan Oskar Jakobson synt. Humppilassa ja muurarinpoika Johan Edvard Helenius. Nilsissä asuu talollisen poika Kalle Passinen räätälinä ja Turun koulun entinen oppilas Armas Jeremias Eliander on Tampereella herra Nikanderin luona piirustuksen ja puunteikkaajan opissa.

— Porvoon koulusta lasketaan seuraavat oppilaat tämän kuun 7 p. Herran pyhälle ehtoiliselle: Fredrik Audsten Helsingistä, syntynyt $\frac{9}{10}$ 79, tuli kouluun $18\frac{1}{2}$ 86; Josef Kolari Wiipurista, synt. $\frac{1}{4}$ 78, tuli k. $18\frac{2}{3}$ 89; Emma Lindgren Hollolasta, synt. $\frac{13}{10}$ 79, tuli k. $18\frac{1}{2}$ 90; Maria Johannantytär Hollolasta, synt. $\frac{25}{10}$ 78 tuli k. $18\frac{1}{2}$ 90; Alma Karlsson Willähteeltä, synt. $\frac{17}{10}$ 81, tuli k. $18\frac{1}{2}$ 90; Leonora Mäkelä Iitistä, synt. $\frac{6}{10}$ 77, tuli k. $18\frac{1}{2}$ 90; Ida Kolari Wiipurista, synt. $\frac{2}{10}$ 81, tuli k. $18\frac{1}{2}$ 90. Näitten oppilaiden äidinkieli on suomi. Alfred Westerblom Pietarista, synt. $\frac{30}{10}$ 77 tuli kouluun $18\frac{1}{2}$ 87; Aksel Sundlöf Helsingistä, synt. $\frac{28}{10}$ 79 tuli k. $18\frac{1}{2}$ 88; Johan Karlstedt Porvoon pitäjältä, synt. $\frac{7}{10}$ 80, tuli k.

18²⁷/₉88, *Fanny Bäckmark Liljendalista*, synt. 7¹/₂81, tuli k. 18²¹/₉89; *Alfred Wikman Liljendalista*, synt. 20¹/₉80, tuli k. 18²/₉89; *Ingrid Sillfors Helsingistä*, synt. 17¹/₇79, tuli k. 18¹⁰/₉89; *August Nyman Helsingistä*, synt. 16¹/₇79, tuli k. 18¹/₉90. Wiimemainittujen oppilaiden äidinkieli on ruotsi.

— **Tulipalo.** Viime vuonna marraskuussa paloi kuuromykkä puusepän H. Westlingin koti poroksi, lähellä Lappvikin sairashuonetta Helsingissä. Kaikki talon omaisuus paloi. Onneksi oli Westling vakuuttanut omaisuutensa tulipaloa vastaan 2,500 markasta.

— **Kuopion koulusta tänä vuonna ei lasketa yhtään oppilasta pois eikä myöskään Herran ehtoolliselle.** Syy tähän on se että koulu ensi vuodesta tulee 8-luokkaiseksi. Seitsemännän luokan oppilaat siis jäävät vielä ensi vuodeksi kouluun. Ei myöskään Jyväskylän koulusta vielä lasketa tänä vuonna oppilaita

— **Mikkelin koulun opettaja K. Reponen on äsken lähtenyt ulkomaille,** Ruotsiin, ja Tanskaan tutkimaan kuuromykkäin kouluoloja ja sitä opetusta ja kasvatusta mitä siellä annetaan kuuromykille.

— **Oma koti Turun koulun entisille oppilaille.** Turussa pidettiin huhtikuulla laulajaiset, joista tulot, noin 200 mk., käytetään oman kodin rakentamista varten Turun koulun entisille, köyhillä oppilaille.

— **Huviretken Turkuun aikoo Helsingin kuuromykkäinyhdistys tehdä Juhannuksena tänä kesänä.** Turussa tulee paljastettavaksi hautapatsas Turun koulun entisen opettajan K. O. Malmi'n haudalla. Hautapatsaan ovat kuuromykkät itse rahankeräyksellä hankkineet.

— **Helsingin kuuromykkäin yhdistyksen kunniajäseneksi on valittu Turun koulun opettaja hra D. F. Hirn.**

— **Helsingin kuuromykkäinyhdistykselle on Helsingin kaupungin valtuusto antanut 500 mk. apuraha.**

— **Turun kymykäinyhdistyksen kipukassa.** Useat kassan osakkaat arvelivat tämän lehden viime numerossa että jonkunlaisista sekasotkia kuuluu tämän kassan hoidosta. Lehden toimitus tahtoo tietää antaa että sille on ilmoitettu luotettavalta taholta, ettei minkäänlaista sekasotkia kassan hoidossa ole olemassa.

— **Maisteri V. Forsius, Suomen aistiviolliskoulujen tarkastaja on matkustanut ulkomaille tänä kesänä.**

— **Mykkä asevelvollinen.** Lampuodin poika Adolf Peuha Kangasniemen pitäjän Ohensalon kylästä, joka 15 vuoden vanhana oli tullut puhumattomaksi oli Mikkelissä asevelvollisuussyyntä. Seitsemään vuoteen ei Adolf Peuha ole puhunut muuta kuin kerran kahvia juodessaan sanoit: „on kuumaa“ ja sitte taas katosi hänelta puhekyky. Peuha kuulee hyvin ja on muuten iloinen ja viikas luonteeltaan. Peuhasta tietysti ei tehty sotamiestä
— M.

† **Julius Karlsson, Porvoon koulun entinen oppilas, kuoli Helsingissä** toukokuun 1 p. Hän oli kauan aikaa sairastanut keuhkokuumeelta.

† **Kuopion koulun oppilas Oskari Keskitalo kuoli helatorstaina kotonaan Pöytäällä (Turun lääni) keuhkokuumeeseen.** Hän oli 16 vuoden vanha ja oli jo 7:llä luokalla.

— **Lukuvuosi maamme kuuromykkäinkoulussa päättyi tänä vuonna** jo toukokuun 23 päivänä. Syy tähän oli että toukokuun viime viikolla niin

hyvin helluntailupa kuin lupapäivät keisarin kruunauksen johdosta olisivat estäueet lukemista. Viime lukuvuonna ovat Neiti E. Serenius, maisteri K. E. Kahva, opettaja J. G. Oksanen ja opettaja J. Grönröös suorittaneet tutkiinnot ja opettajakokeet Kuopion koulussa, ensin mainitut myös johtajattaren ja johtajan virkoja varten.

— **Keisarin kruunaus.** Toukokuun 26 päivää ja seuraavina päivinä vietettiin suuret juhlat koko Suomen maassa ja Venäjällä siitä syystä että Venäjän keisari, Suomen suuriruhtinas Nikolai II silloin kruunattiin Moskovassa.

— **Saksan entiselle keisarille Wilhelmille pystytetään kohta muistopatsas Merseburgin kaupunkissa.** Muun muassa on eräs kuuromykkä kuvanveistäjä Peter von Woedtke valmistanut mainitun keisarivainajan huvapatsaan ja saanut ensimmäisen palkinnon. Sama kuuromykkä on veistänyt Samuel Heinicken kuvan, joka on pystytetty Eppendorfin kaupungissa Hamburgin lähellä. Tämä patsas paljastettiin viime kesänä suurella juhlallisuu-della, johon tilaisuuteen oli saapunut paljon kuuromykkiä ympäri Saksanmaata. Samuel Heinicke opetti ensimmäiseksi Saksanmaalla kuuromyk. puhumaan. Hän kuoli v. 1790.

— **Kuuromykkä ja sokea polkupyörällä.** Eräässä pienessä Pohjois-Amerikan kaupungissa nähdään usein kaksi ilotista nuorta henkilöä ajelemaan polkupyörällä. Polkupyörässä on 2 istumapaikka. Nuori kuuromykkä ohjaa polkupyörää ja nuori sokea mies kuulee tarkkaan, jos joku ajaa hevosella takaa.

— **Pohjois-Amerikassa opetettiin viime vuonna 10,018 kuuromykkää lasta.** Näistä opetettiin 4,650 lasta kirjoitusopetuksella; sekä kirjoitus- että puheopetuksella opetettiin 2,494 oppilasta ja loput ainoastaan puheopetuksella.

— **Köpenhaminan kuuromyk. koulu** vietti 89 vuotista juhlansa viime huhtikuun 17 p. Köpenhaminan koulu on ollut 89 vuotta.

— **Vanha kuuromykkäin opettaja Sveitsissä.** Zürichin kuuromyk. koulun entinen johtaja Schibel täytti viime huhtikuun 4 p. 90 vuotta. V. 1892 otti hän eron virastaan.

— **Harvinainen kuuromykkä.** Eräs kuuromykkä Ruotsissa nimeltä Per Åkesson, joka ei koskaan ole käynyt mitään koulua, eikä taida lukea eikä kirjoittaa, on eläissään kolme kertaa yksinään matkustanut edestakaisin Ruotsista Amerikkaan Per oleskelee nykyään kolonaa Kristianstadin kaupungissa Ruotsissa.

— **Kaikkia niitä tilaajojta, jotka eivät vielä ole maksaneet tilausmaksuansa tästä lehdestä, kehoitamme ystävällisesti kohta lähettämään maksun meille postimerkissä.**
Toimitus.

☞ **Kaikkille tämän lehden lukijoille, niin hyvin kuuromykille kuin kuulevillekin toivottaa lehden toimitus hauskaa kesää!**

Ilmoitus.

10-vuosijuhlaa viettää Turun kuuromykkäinyhdistys kesäkuun 22–23 päivinä. 22 päivänä aamulla mennään katselemaan Turun linnan museoa, tuomiokirkkoa ja merikoulun museoa, ja iltapäivänä pystytetään hautamaalla ensimmäisen kuuromykkäkoulun perustaja kuuromykkä Karl Oskar Malmin hautapatsas. Samana päivänä pidetään juhlapäivälliset kuuromykkäin koulussa.

Pyydämme muita Suomen kuuromykyä osaa-ottamaan. Osanottajat voivat saada asunnon toimikunnalta.

Juhlatoimikunta.

Kaikenlaista.

— **Yhden pennin arvo.** Kummallista on nähdä mikä arvo pennilläkin on kun tämä raha kerran pääsee oikein kiertämään toisesta kädestä toiseen. Eräessä talossa oli renkipoika velkaa emännälle 3 penniä. Emäntä oli velkaa isännälle 2 penniä ja isäntä oli velkaa renkipojalle myös 2 penniä. Onneksi löysi poika pihalta 1 pennin ja maksoi heti sillä osan velastaan emäunälle. Emäntä maksoi sillä puolet velastaan isännälle ja isäntä taas maksoi samalla pennillä puolet velastaan renkipojalle. Nyt poika maksoi toisen pennin velastaan emännälle, joka taas vuorostaan maksoi samalla pennillä velkansa isännälle sanoen: „nyt ei minulla enää ole velkaa sinulle“. Isäntä vei pennin pojalle ja puhui: „tässä maksan sinulle toisenkin pennin, siis olen maksanut velkani sinulle“. Poika antoi nyt iloisena kolmannen kerran saman pennin emännälle ja pääsi myöskin velastaan hänelle. Sillä tavalla kaikki velat maksettiin 1 pennillä.

Arvoitus.

Selitys arvoitukseen viime numerossa:

k	a	l	a
a	l	a	n
l	a	k	o
a	n	o	n

Sisältö: A. Eliel Nordman (muotokuvalla). — Koulujan muisto, runo, suomensi K. E. K. — Kuuromykkä Iida Jokela, kirj. Helena Luoma — Turusta. — Elias Lönnrot (muotokuvalla). — Kuva Joh. evank. 21 luku 3 v.—13 v. — Kirjeitä kuuromykyiltä, I, II, III. — Pieniä tietoja. — Ilmoitus. — Kaikenlaista. — Selitys arvoitukseen viime numerossa.